

CZĘŚĆ III: RECENZJE

TADEUSZ PILCH, TOMASZ SOSNOWSKI
„ZAGROŻENIA CZŁOWIEKA I IDEI SPRAWIEDLIWOŚCI SPOŁECZNEJ”
WYDAWNICTWO AKADEMICKIE „ŻAK”, WARSZAWA 2013, SS.444

TADEUSZ PILCH, TOMASZ SOSNOWSKI
„HUMAN THREATS AND IDEA OF CIVILIAN JUSTICE”
ACADEMIC PUBLISHER „ŻAK” WARSAW 2013, 444 PAGES

Rozprawy Społeczne 1 (VIII), 2014

Marzena Ruszkowska

Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

Ruszkowska M., (2014), *Recenzja książki Zagrożenia człowieka i idei sprawiedliwości społecznej*. Rozprawy Społeczne 1, (VIII), s. 51-52

Książka „Zagrożenia człowieka i idei sprawiedliwości społecznej” pod red. T. Pilcha i T. Sosnowskiego stanowi I tom materiałów przygotowanych w ramach V Zjazdu Pedagogów Społecznych. Wydana ona została w listopadzie 2013 roku przez Wydawnictwo Akademickie „Żak”, pod patronatem Zespołu Pedagogów Społecznych Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk. Hasłem przewodnim publikacji są słowa Janusza Korczaka „Nie wolno zostawiać świata takim, jaki jest”.

Wprowadzenie do książki wykonał prof. dr hab. T. Pilch, w którym uzasadnił konieczność organizacji Zjazdu Pedagogów Społecznych, omówił blaski i cienie postępu cywilizacyjnego, neoliberalizm jako wielką pomyłkę człowieka oraz misję i powinności humanistyki. Autor podkreślił w regulacjach życia zbiorowego, dyktowanych przez filozofię neoliberalną - brak wyobraźni, całkowitą obojętność na humanitarne konteksty zdarzeń i procesów; lekceważenie szerszej perspektywy rozwoju; lansowanie zasady rywalizacji przeniesionej na grunt relacji międzyludzkich rodzącej egoizm, ucieczkę od współdziałania, powodującej zrywanie więzi międzypersonalnych; ponadto wszechobecną parametryzację każdej dziedziny życia, stanowiącą pomysł nieudolnej administracji nadzoru dyscyplinowania (T. Pilch 2013, s. 12-13) . Według niego te i jeszcze inne zjawiska tj. np. wyzysk ludzi pracy, utrwalanie patologicznego prawa pracy, itp., widoczne w życiu społecznym naszego kraju powodowały/ują, iż trudno uznać nasz kraj za kraj sukcesu, sprawiedliwości społecznej i optymistycznych perspektyw

(T. Pilch 2013, s. 14).

Obok wprowadzenia znalazł się tekst autorstwa prof. W. Theissa o historii Zjazdów Pedagogów Społecznych, w którym podkreślone zostały zadania i funkcje organizacji tego typu przedsięwzięć. Według niego zjazdy stanowiły/ą swoiste drogowskazy na linii rozwoju pedagogiki społecznej, pozwalają diagnozować i oceniać stan rozwoju uprawianej dyscypliny, modernizować jej program oraz wytyczać nowe kierunki, obszary i zadania. Ponadto ich krytyczno – pragmatyczny charakter daje możliwość odkrycia negatywnych wpływów realiów społecznych, socjalnych, oświatowych i kulturowych na rozwój jednostki, przy jednoczesnym wskazywaniu konstruktywnych propozycji rozwiązywania pojawiających się problemów. Nie mniej istotne znaczenie ma funkcja integracyjna pozwalająca na konsolidację środowiska pedagogów społecznych (W. Theiss 2013, s. 27).

Na niniejszą monografię złożyło się także 25 raportów - diagnoz dotyczących najbardziej palących problemów współczesnej rzeczywistości społecznej i pedagogicznej, podzielonych tematycznie na cztery grupy.

Pierwsza część została zatytułowana: *Życie społeczne człowieka* i znalazły się tu publikacje dotyczące: kondycji społeczeństwa obywatelskiego, trzeciego sektora na polskiej scenie publicznej, wolontariatu, zdrowia, pomocy społecznej, dzieci w Polsce w perspektywie środowiska rodzinnego, dziecka wiejskiego w kontekście życia i edukacji.

Kolejny rozdział *Człowiek i środowisko w sytuacji zagrożenia*, opisuje następujące problemy: rodziny niepełne, wielodzietne, migracyjne, problem starości w Polsce i na wsi oraz zjawisko agresji i nietolerancji.

Adres do korespondencji: Marzena Ruszkowska, Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II, ul. Sidorska 95/97, 21-500 Biała Podlaska, e-mail:r-ska.marzena@wp.pl, tel (83) 344 99 11

Trzecia część to *Podstawowe środowiska życia człowieka*, czyli: szkoła w III RP, rodzina i rodzicielstwo, rodzina zastępcza, praca, różnice kulturowe.

Ostatnia zamykająca część dotyczy *Marginalizacji i wykluczenia*, w której umieszczono diagnozy takich zjawisk jak: ubóstwo, bezrobocie, subkultury młodzieżowe, dzieci ulicy, wykluczone mniejszości - tj. np. Cyganie i inne.

Niniejsza publikacja stanowi obszerne kompendium rozpraw naukowych, gdzie możemy znaleźć raporty przygotowane przez profesorów i pracowników naukowych z całej Polski. Wśród autorytetów można wskazać tak znamienite postaci jak: W. Theiss, T. Pilch, E. Syrek, E. Jarosz, W. Danilewicz, B. Śliwerski, B. Kromolicka, B. Matyjas. Obok nich pojawiają się mniej znane nazwiska osób, będących jednak specjalistami w określonych tematykach, jak chociażby P. Forma, która pisząc raport na temat rodzin wielodzietnych w znacznej mierze opiera się na materiałach ze swojej rozprawy doktorskiej, podobnie M. Jędrzejko pisząc o subkulturach młodzieżowych, czy M. Ruszkowska pisząc raport o rodzicielstwie zastępczym.

Opracowanie to zasługuje na wyróżnienie w grupie literatury naukowej, bowiem wszystkie raporty dotyczą palących problemów społecznych. Wynikają z troski o współczesną rzeczywistość i zagrożone wartości. Stanowią rzetelne i wnikliwe źródło

informacji na temat zmian zachodzących w środowisku społecznym, obserwowanych w ostatnich latach w naszym kraju. Szerokie ramy tematyczne – problemowe czynią z przedstawionej publikacji swoiste kompendium wiedzy z zakresu problematyki społecznej. Raporty – diagnozy warte są zainteresowania ponieważ przygotowane zostały przez specjalistów, często wybitnych naukowców co podnosi wartość merytoryczną prezentowanych zagadnień, a także ze względu na przytaczaną literaturę, opis zjawisk i trudności pojawiających się w prezentowanym obszarze tematycznym. Książka może być przydatna wszystkim zainteresowanym problematyką społeczną, w tym nauczycielom akademickim, nauczycielom z różnych środowisk, studentom pedagogiki, pracy socjalnej, socjologii, samorządowcom, politykom, etc.

Literatura:

1. Pilch T. (2013), *Wprowadzenie*, w: (red.) T. Pilch, T. Sosnowski, *Zagrożenia człowieka i idei sprawiedliwości społecznej*, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa, s.9-26.
2. Theiss W. (2013), *O zjazdach pedagogów społecznych*, w: (red.) T. Pilch, T. Sosnowski, *Zagrożenia człowieka i idei sprawiedliwości społecznej*, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa, s. 27-37.